

Informacija apie kliento kategoriją

Investuotojų apsauga atsižvelgiant į jų patirtį ir veiklą finansų rinkose

Vadovaudamasis LR Finansinių priemonių rinkų įstatymu (toliau – FPRĮ) prieš pradėdamas teikti investicines ir (ar) papildomas paslaugas AB SEB bankas (toliau – bankas) klientus skirsto pagal kategorijas. Yra nustatytos Neprofesionaliojo kliento, Profesionaliojo kliento arba Tinkamos sandorio šalies kategorijos. Bankas priskiria klientą tam tikrai kategorijai atsižvelgdamas į turimą informaciją. Apie tai, kuriai kategorijai yra priskirtas, klientas informuojamas sudarytoje sutartyje dėl atitinkamų investicinių paslaugų teikimo arba atskiru rašytiniu banko ir kliento susitarimu.

Bankas turi teisę savo nuožiūra priskirti klientą, kuris pagal minėtą įstatymą gali būti laikomas Tinkama sandorio šalimi, Profesionaliojo arba Neprofesionaliojo kliento kategorijai. Taip pat bankas turi teisę savo nuožiūra priskirti klientą, kuris pagal FPRĮ gali būti laikomas Profesionaliuoju klientu, Neprofesionaliojo kliento kategorijai.

Klientas turi teisę pateikti bankui prašymą pakeisti jam suteiktą kategoriją ir taikyti aukštesnį ar žemesnį investuotojų apsaugos lygį pagal FPRĮ. Aukštesnis investuotojų apsaugos lygis Profesionaliajam klientui taikomas nuo tada, kai bankas ir klientas sudaro atitinkamą rašytinį susitarimą. Jei klientas pageidauja žemesnio investuotojų apsaugos lygio, bankas turi teisę prašyti kliento pateikti ir (ar) atnaujinti papildomus dokumentus ir (ar) duomenis, norėdamas nustatyti, ar klientas atitinka FPRĮ nustatytus Profesionaliojo kliento ar Tinkamos sandorio šalies kategorijos kriterijus.

Klientas turi informuoti banką, jeigu pasikeičia informacija, į kurią atsižvelgiant klientas buvo priskirtas tam tikrai kategorijai.

Neprofesionalieji klientai

Fiziniai asmenys ir įmonės, kurių investavimo patirtis finansų rinkose yra nedidelė, priskiriami Neprofesionalių klientų kategorijai. Šios kategorijos klientams užtikrinama didžiausia taikoma investuotojų apsauga, kaip numatyta FPRĮ ir susijusiuose teisės aktuose.

Profesionalieji klientai

Profesionalieji klientai – tai klientai, kurie, palyginti su Neprofesionaliais klientais, yra laikomi turinčiais daugiau žinių, įgūdžių ir patirties, kad galėtų priimti pagrįstus investicinius sprendimus, tinkamai įvertinti su finansinėmis priemonėmis ir paslaugomis susijusią riziką. Dėl šių priežasčių Profesionaliems klientams teikiama žemesnio lygio investuotojų apsauga.

Profesionaliaisiais klientais be atskiro pripažinimo visoms Banko teikiamoms investicinėms paslaugoms ir visoms finansinėms priemonėms laikomi:

1. Licencijuoti ir (arba) kitu būdu prižiūrimi subjektai, veikiantys finansų rinkose (šiam punkte nurodyti Profesionalieji klientai apima Europos Sąjungos valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse licencijuotus ir (arba) prižiūrimus subjektus):

- 1.1. kredito įstaigos
- 1.2. finansų maklerio įmonės
- 1.3. kitos licencijuotos ir (arba) prižiūrimos finansų įstaigos
- 1.4. draudimo įmonės
- 1.5. kolektyvinio investavimo subjektai ir jų valdymo įmonės
- 1.6. pensijų fondai ir jų valdymo įmonės
- 1.7. prekiaujančios biržos prekėmis ir biržos prekių išvestinėmis priemonėmis vietos įmonės
- 1.8. kiti instituciniai investuotojai.

2. Didelės įmonės, atitinkančios bent du iš šių kriterijų:

- a) balanse nurodyto turto vertė – ne mažesnė kaip 20 milijonų eurų;
- b) pardavimo grynosios pajamos – ne mažesnės kaip 40 milijonų eurų;
- c) nuosavos lėšos – ne mažesnės kaip 2 milijonai eurų.

3. Šalių vyriausybės ir regioninės valdžios institucijos, valstybės skolos valdymą vykdančios subjektai, centriniai bankai, Pasaulio bankas, Tarptautinis valiutos fondas, Europos Centrinis Bankas, Europos investicijų bankas ir kitos panašios tarptautinės ir tarpvalstybinės institucijos.

4. Kiti instituciniai investuotojai, kurių pagrindinė veiklos sritis yra investavimas į finansines priemones, įskaitant subjektus, kurie verčiasi turto pakeitimu vertybiniais popieriais ar dalyvauja kituose finansavimo sandoriuose.

Bankas taip pat turi teisę esant kliento prašymui laikyti klientą Profesionaliuoju klientu, kaip nustatyta FPRĮ 38 straipsnyje, jei tenkinami bent du iš šių kriterijų:

- a) per paskutinius keturis metų ketvirčius klientas kiekvieną ketvirtį atitinkamoje rinkoje yra vidutiniškai sudaręs po 10 didelių sandorių;
- b) kliento finansinių priemonių portfelis, įskaitant lėšas ir finansines priemones, viršija 500 tūkstančių eurų;
- c) klientas profesionaliai dirba arba dirbo finansų sektoriuje ne trumpiau kaip vienus metus eidamas tokias pareigas, kurios reikalauja žinių apie klientui numatomas teikti paslaugas ar numatomus sudaryti sandorius.

Klientui, priskirtam Profesionalijų klientų kategorijai, atitinkamoje finansinių priemonių rinkoje, netaikomos FPRĮ 29 straipsnyje (išskyrus 5 – 8 dalis), 30 ir 33 straipsniuose bei 34 straipsnio 1 dalyje nurodytos investuotojų apsaugos priemonės, jei raštu nesusitariama kitaip.

Tinkamos sandorio šalys

Tinkamomis sandorio šalimis gali būti laikomos tos finansų maklerio įmonės, kredito įstaigos, draudimo įmonės, suderintieji kolektyvinio investavimo subjektai ir jų valdymo įmonės, pensijų fondai ir jų valdymo įmonės, kitos Europos Sąjungoje ar atskirose valstybėse narėse pagal Europos Sąjungos teisę arba pagal valstybių narių nacionalinę teisę licencijuotos ar prižiūrimos finansų įstaigos, valstybių narių vyriausybės ir jų įgalioti subjektai, užsiimantys valstybės skolos valdymu nacionaliniu lygiu, taip pat centriniai bankai ir tarpvalstybinės organizacijos, kurios priskirtos Tinkamos sandorio šalies kategorijai.

Šios kategorijos investuotojams taikoma mažiausia investuotojų apsauga.

Bankas turi teisę teikti FPRĮ numatytas paslaugas klientams, priskiriamiems Tinkamos sandorio šalies kategorijai, nesilaikydamas šio įstatymo (išskyrus 8¹ ir 8² dalis), 30 straipsnyje, 31 straipsnio 1–3 dalyse, 33 straipsnyje ir 34 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų dėl sudaromų sandorių ir su šiais sandoriais tiesiogiai susijusių papildomų paslaugų.